

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๑๕๕๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอแจ้งผลการดำเนินงานและขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมควบคุมโรค ที่ สธ ๐๔๔๒.๕/๒๓๕๐
ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจาก กรมควบคุมโรคว่าการบริโภคยาสูบส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก และเสียชีวิตก่อนวัยอันควร รวมถึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดอื่นที่ร้ายแรง อีกทั้ง การควบคุมการบริโภคยาสูบจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนภูมิภาคโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบองค์รวม ร่วมไปกับการสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย กรมควบคุมโรค โดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้ขยายผลให้ครอบคลุม ทั้ง ๑๒ เขตบริการสุขภาพ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนและสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือท่านประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. การดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม ๗ มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

ผู้ประสานงาน ชื่อนางสาวสิริกร กังวานวรกุล โทร. ๐๘๑-๑๗๔๓๗๓๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ FAX..... ๑๖๙
วันที่ - 1 พ.ค. 2561
เวลา.....

ว
กน สส. ๕๕

ที่ สธ ๐๔๔๒.๕/๒๓๕๐

กรมควบคุมโรค
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอแจ้งผลการดำเนินงานและขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- ๑. สรุปผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ จำนวน ๒ แผ่น
 - ๒. แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ
โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด
 - ๓. ๗ มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ จำนวน ๑ ชุด

สืบเนื่องจากการบริโภคยาสูบส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก และเสียชีวิตก่อนวัยอันควร รวมถึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดอื่นที่ร้ายแรง อีกทั้ง การควบคุมการบริโภคยาสูบจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนภูมิภาคโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบองค์รวม ร่วมไปกับการสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย กรมควบคุมโรค โดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้ขยายผลให้ครอบคลุม ทั้ง ๑๒ เขตบริการสุขภาพ

กรมควบคุมโรค ขอแจ้งสรุปผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนและสนับสนุนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑. การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)
- ๒. การดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม ๗ มาตรการฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

สสส.
เลขรับ..... Fax 1๗3
วันที่ - ๒ พ.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... Fax 42๒
วันที่ - ๑ พ.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

จึงเรียน...

- ๒ -

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการ ตามข้อ ๑ และ ๒
ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชงรศักดิ์ แก้วจรัส)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมควบคุมโรค

สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ

โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๙๓๕๔

โทรสาร ๐ ๒๕๘๐ ๙๓๐๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1

สรุปผลการขับเคลื่อนการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2560 -2561

1. การขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมควบคุมโรค โดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ ได้ประสานความร่วมมือ และดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดย อปท. ดังนี้

ปีงบประมาณ 2560 :

- 1.1 จัดประชุมหารือเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดย อปท. ร่วมกับ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย มูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 ณ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข :
 - ได้แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดย อปท.
 - ได้ อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง
- 1.2 จัดประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อปท. ร่วมกับ อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะกั่ว จังหวัดนครปฐม (2) เทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี (3) เทศบาลตำบลอุ้มเม่า จังหวัดร้อยเอ็ด (4) เทศบาลตำบลเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย (5) เทศบาลนครเชียงใหม่ (6) เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช (7) เทศบาลเมืองกระบี่ และ (8) เทศบาลนครยะลา เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมเดอะริช จังหวัดนนทบุรี :
 - ได้กรอบแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อปท.
 - ได้ข้อมูล/รายละเอียดการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
- 1.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความรู้ ในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ แก่ ผู้บริหาร และบุคลากร ของ 8 อปท.ควบคุมยาสูบต้นแบบ เมื่อวันที่ 14 – 16 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมบัดดี้ โอเรียนทอล ริเวอร์ไซด์ จังหวัดนนทบุรี :
 - ผู้บริหาร และบุคลากร ของ อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ กฎหมายควบคุมยาสูบ และการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง
 - ได้ (ร่าง) แผนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อปท. แบบมีส่วนร่วม จำนวน 8 แผนฯ และ อปท.แต่ละแห่งได้นำ (ร่าง) แผนการดำเนินงานฯ ไปจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานฯ ให้สมบูรณ์อีกครั้ง
- 1.4 ลงพื้นที่ติดตาม/เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ใน อปท.ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง ร่วมกับ ภาศิเครือข่ายในระดับเขต และจังหวัด :
 - ได้รับทราบผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ตามแผนฯ ที่ได้จัดทำไว้ รวมถึงปัญหา-อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา/สนับสนุนการดำเนินงาน

1.5 จัดประชุมสรุปผลการดำเนินการควบคุมยาสูบในภาพรวม โดย อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรม พักพิง อิงทาง บุติก โฮเทล จังหวัดนนทบุรี โดยมีผู้แทนจากสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และ อปท.ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง เข้าร่วมประชุมฯ :

- ได้รับทราบผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ในภาพรวม โดย อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาแนวทาง/มาตรการการดำเนินงานควบคุมยาสูบใน อปท.ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ผู้แทน อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ในแต่ละ อปท. และนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่
- ได้แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม 8 มาตรการ โดย อปท. เพื่อการต่อยอด และขยายผลในปีถัดไป

ปีงบประมาณ 2561

1.6 จัดประชุมหารือเชิงนโยบาย ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานขยายผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ ให้ครอบคลุม 12 เขตบริการสุขภาพ โดยคัดเลือก อปท. ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่มีอัตราการบริโภคยาสูบสูง อันดับที่ 1 - 2 ของแต่ละเขตบริการสุขภาพ เขตละ 2 จังหวัด เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ณ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข :

- ได้แนวทางการดำเนินงานขยายผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ ครอบคลุม 12 เขตบริการสุขภาพ
- ได้เกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะขยายผล โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - เป็น อปท. ในพื้นที่จังหวัดที่มีอัตราการบริโภคยาสูบสูง อันดับที่ 1 - 2 ของแต่ละเขตบริการสุขภาพ เขตละ 2 จังหวัด (จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลำพูน ตาก อุทัยธานี สุโขทัย กำแพงเพชร ลพบุรี นครนายก สระแก้ว ปราจีนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ หนองบัวลำภู เลย สุรินทร์ ชัยภูมิ อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ระนอง สุราษฎร์ธานี สตูล และปัตตานี : ขาด อปท.ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตบริการสุขภาพที่ 5 ราชบุรี)
 - เป็น อปท. ที่มีความสนใจเข้าร่วมดำเนินการ
 - เป็น อปท. ที่มีความพร้อมในการดำเนินการ

1.7 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะการดำเนินงานควบคุมยาสูบ และการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 แก่ ผู้บริหาร และบุคลากรของ อปท. ที่ขยายผล เมื่อวันที่ 18 - 19 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรม ทีเคพาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ :

- ผู้บริหาร และบุคลากร ของ อปท. ที่เข้าร่วมฯ จำนวน 22 จังหวัด/22 แห่ง มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานควบคุมยาสูบแบบองค์รวม พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 และการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง
- ได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม 8 มาตรการ โดย อปท.

- ได้ (ร่าง) แผนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อปท. แบบมีส่วนร่วม จำนวน 4 แผนฯ/ 4 ภาค และ อปท. แต่ละแห่งได้นำ (ร่าง) แผนการดำเนินงานฯ ไปจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานฯ ให้สมบูรณ์ตามบริบทของพื้นที่อีกครั้ง

1.8 ลงพื้นที่ติดตาม/เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานควบคุมยาสูบ อปท. ที่ขยายผลครบคลุม อปท.ทุกระดับ (อปท./เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง/เทศบาลนคร/อบจ.) ร่วมกับภาคีเครือข่ายในระดับเขต และจังหวัด :

- ได้รับทราบผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ตามแผนฯ ที่ได้จัดทำไว้ รวมถึงปัญหา-อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา/สนับสนุนการดำเนินงาน
- ได้รับทราบข้อจำกัด และความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน/ ที่ไม่ถูกต้องในการดำเนินการ โดยเฉพาะการจัดสถานที่ และการจัดแสดงเครื่องหมายให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด
- อปท. ได้แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบในภาพรวมที่เหมาะสมกับบริบท/สภาพปัญหาของพื้นที่ และแนวทางการดำเนินการจัดสถานที่/สิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องตามกฎหมาย

1.9 จัดทำหนังสือแจ้ง สำนักงานป้องกันควบคุมโรค และ สำนักงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่

1.10 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อน และสนับสนุนการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดย อปท. รวมถึงการดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัด อปท. เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม 7 มาตรการฯ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมดำเนินการ

เขตบริการสุขภาพ	จังหวัด	อปท.ที่เข้าร่วมฯ ปีงบประมาณ 2560 - 2561	
		ปี 2560 (8 แห่ง)	ปี 2561 (22 แห่ง)
1 เชียงใหม่	เชียงใหม่	(1) เทศบาลนครเชียงใหม่	—
	แม่ฮ่องสอน	—	(1) เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
	ลำพูน	—	(2) เทศบาลตำบลบ้านธิ
2 พิษณุโลก	สุโขทัย	—	(3) เทศบาลตำบลในเมือง
3 นครสวรรค์	อุทัยธานี	—	(4) อปท.บ้านบึง
	กำแพงเพชร	—	(5) เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
4 สระบุรี	ลพบุรี	—	(6) เทศบาลเขาสามยอด
	นครนายก	—	(7) อปท.บ้านพร้าวน้ำหอม
5 ราชบุรี	นครปฐม	(2) อปท.วังตะกั่ว	—

เขตบริการสุขภาพ	จังหวัด	อปท.ที่เข้าร่วมฯ ปีงบประมาณ 2560 - 2561	
		ปี 2560 (8 แห่ง)	ปี 2561 (22 แห่ง)
6 ชลบุรี	จันทบุรี	(3) เทศบาลเมืองชลบุรี	—
	สระแก้ว	—	(8) อบต.ทับพริก
	ปราจีนบุรี	—	(9) เทศบาลเมืองปราจีนบุรี
7 ขอนแก่น	ร้อยเอ็ด	(4) เทศบาลตำบลอุ้มเม้า	—
	ขอนแก่น	—	(10) เทศบาลนครขอนแก่น (11) เทศบาลตำบลพระลับ
	กาฬสินธุ์	—	(12) เทศบาลตำบลกุดหว้า (13) เทศบาลตำบลหนองกุงศรี
8 อุตรดิตถ์	หนองคาย	(5) เทศบาลตำบลเฝ้าไร่	—
	หนองบัวลำภู	—	(14) เทศบาลตำบลนามะเฟือง
	เลย	—	(15) เทศบาลตำบลน้ำสวย
9 นครราชสีมา	สุรินทร์	—	(16) อบจ.สุรินทร์
	ชัยภูมิ	—	(17) อบต.โคกมั่งงอย
10 อุบลราชธานี	อำนาจเจริญ	—	(18) เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
11 นครศรีธรรมราช	กระบี่	(6) เทศบาลเมืองกระบี่	—
	นครศรีธรรมราช	(7) เทศบาลเมืองทุ่งสง	—
	ระนอง	—	(19) อบต.บ้านนา
12 สงขลา	ยะลา	(8) เทศบาลนครยะลา	—
	สตูล	—	(20) เทศบาลตำบลควนโดน (21) อบจ.สตูล
	ปัตตานี	—	(22) อบจ.ปัตตานี

3. ปัญหา - อุปสรรค และแนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ปัญหา - อุปสรรค		แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ด้าน	เรื่อง/ประเด็น	
3.1 นโยบาย และการบริหารจัดการ	<p>3.1.1 ผู้บริหาร อปท.บางแห่ง ไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ</p> <p>3.1.2 มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานควบคุมยาสูบไม่เพียงพอ หรือคลาดเคลื่อน</p>	<p>3.1.1.1 ควรมีการนำเสนอข้อมูล/ความจำเป็นในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อปท. แก่ ผู้บริหาร</p> <p>3.1.1.2 ควรมีการประกาศนโยบาย อปท./หน่วยงานราชการปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย เพื่อให้บุคลากร รวมถึงผู้มาใช้บริการรับทราบ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด</p> <p>3.1.1.3 ควรมีนโยบายจากหน่วยงานส่วนกลางเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานควบคุมยาสูบ และการสร้างสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่ใน อปท. รวมถึงหน่วยงานในสังกัดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย</p> <p>3.1.1.4 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับพิษภัย/ผลกระทบของยาสูบ /การดำเนินงานควบคุมยาสูบ แก่ บุคลากรใน อปท.</p>
3.2 แผนงาน/งบดำเนินการ	<p>3.2.1 ไม่มีการบรรจุงานควบคุมยาสูบในแผนงาน/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3.2.2 อปท.บางแห่ง ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน</p>	<p>3.2.1.1 ควรมีการกำหนด/บูรณาการงานควบคุมยาสูบในแผนงานประจำ หรือบูรณาการใน โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3.2.1.2 ควรมีการสำรวจข้อมูลการบริโภคยาสูบในชุมชน เพื่อค้นหา/รับทราบปัญหาด้านสุขภาพ และผลกระทบด้านต่างๆ เพื่อนำมาพิจารณากำหนด หรือเชื่อมโยง นโยบาย/มาตรการ/โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถใช้งบสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการดำเนินการได้</p>
3.3 การบังคับใช้กฎหมาย	<p>3.3.1 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมภายใน อปท. รวมถึงหน่วยงานในสังกัดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ยังไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการติดตั้งเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่/เขตสูบบุหรี่ (กรณีมีการจัด) ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน</p>	<p>3.3.1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและมีนโยบายให้หน่วยงานราชการ รวมถึงหน่วยงานในสังกัดดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม และติดตั้งเครื่องหมายให้ถูกต้อง และครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>3.3.1.2 ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 และเรื่องที่เกี่ยวข้อง แก่ บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้รับรู้ และเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง</p> <p>3.3.1.3 กรณีออกตรวจเดือนประชาสัมพันธ์ หรือนั่งบังคับใช้กฎหมาย ควรเชิญหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจสรรพสามิต เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สื่อมวลชน ฯลฯ ร่วมด้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในการปฏิบัติงาน</p>

ปัญหา - อุปสรรค		แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ด้าน	เรื่อง/ประเด็น	
3.3 การบังคับใช้กฎหมาย (ต่อ)		3.3.1.4 ควรมีการสื่อสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมาย ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ แก่บุคลากร และประชาชนอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง
3.4 การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย/ชุมชน	3.4.1 หน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง/ชุมชนในพื้นที่ ยังไม่รับทราบ และไม่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ร่วมกับ อปท. เท่าที่ควร	3.4.1.1 ควรมีการค้นหา/สร้าง/พัฒนาภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานในบริบทของแต่ละภาคีเครือข่าย และในภาพรวม ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมถึงผู้นำชุมชน/ผู้ที่ชุมชนยอมรับนับถือ 3.4.1.2 ควรมีการแต่งตั้งหน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย/ผู้นำชุมชนร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการ/ขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุกภาคส่วน

จัดทำโดย

กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่าย และการสื่อสาร

สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูล ณ วันที่ 10 เมษายน 2561

แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม 8 มาตรการ โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มีนาคม 2561)

มาตรการ	แนวทาง/ตัวอย่างการดำเนินการ
1. การกำหนดนโยบาย และคณะทำงาน/ผู้รับผิดชอบดำเนินงานควบคุมยาสูบใน อปท. อย่างเป็นรูปธรรม	1.1 มีการประกาศนโยบายเพื่อดำเนินงานควบคุมยาสูบ และสื่อสารให้ทราบอย่างทั่วถึง 1.2 มีการแต่งตั้งคณะทำงาน/ผู้รับผิดชอบดำเนินงานควบคุมยาสูบในหน่วยงาน อปท. ประกอบด้วย ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ อปท.ที่เกี่ยวข้อง 1.3 มีการแต่งตั้งคณะทำงาน/หลักค้ำ/ขับเคลื่อนเพื่อเข้าสู่การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานควบคุมยาสูบในพื้นที่ที่ อปท. รับผิดชอบ ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ประกอบด้วย 1.3.1 ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ อปท.ที่เกี่ยวข้อง 1.3.2 องค์การภาครัฐ/เอกชน ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สถานศึกษา สนง.พม.จว. สสจ. สสอ. สถานบริการสุขภาพทุกระดับ ดำรวจ อสม. เป็นต้น 1.3.3 ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน แกนนำเยาวชน ฯลฯ
2. การกำหนดประเด็นการควบคุมยาสูบ หรือ การบูรณาการ ในแผนปฏิบัติงานของ อปท.	2.1 กำหนดประเด็นการควบคุมยาสูบ /มีการบูรณาการกับภาระงานประจำ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ในแผนปฏิบัติงานของ อปท. 2.2 จัดทำโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการควบคุมยาสูบ เช่น อปท.ร่วมใจป้องกันนักสูบหน้าใหม่ เป็นต้น 2.3 มีการสำรวจข้อมูล จัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดปัญหาในชุมชน เพื่อจะได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป
3. การเสริมสร้างความรู้ และการสื่อสาร เพื่อสร้างความตระหนัก	3.1 ให้ข้อมูลความรู้ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้มีความตระหนักเกี่ยวกับโทษภัยของยาสูบ และสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน เสียงตามสาย นิทรรศการ เติมนรณรงค์ เป็นต้น 3.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรภายใน อปท. และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ
4. การดำเนินงานควบคุมยาสูบแบบ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม	4.1 จัดทำแผนการดำเนินงานฯ แบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน /ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร 4.2 ดำเนินการตามแผนฯ ที่กำหนด โดยเฉพาะการดำเนินกิจกรรมต่างๆแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ เช่น การลงพื้นที่เป็นทีมเพื่อรณรงค์ ให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้น

มาตรการ	แนวทาง/ตัวอย่างการดำเนินการ
5. การจัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะที่รับมิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด	5.1 จัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะที่รับมิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด โดยต้องมีการดำเนินการ ดังนี้ 5.1.1 มีการติด/แสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออกของสถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด 5.1.2 ไม่มีอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ฯลฯ ณ บริเวณที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ 5.1.3 เฝ้าระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในบริเวณที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ 5.2 ในกรณีที่มีการจัดเขตสูบบุหรี่บริเวณพื้นที่ส่วนนอกอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ได้มีการดำเนินการให้ถูกต้องตามสภาพ และลักษณะที่กฎหมายกำหนดหรือไม่
6. การเฝ้าระวัง /บังคับใช้กฎหมายเพื่อการควบคุมยาสูบ ในพื้นที่ที่รับมิดชอบ	6.1 เฝ้าระวังฯ ในพื้นที่ เกี่ยวกับสถานการณ์การบริโภคยาสูบ ผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ การเข้าถึงยาสูบช่องทางต่างๆ เป็นต้น โดยเฉพาะการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย 6.2 ตรวจสอบประสานสัมพันธ์การปฏิบัติตามกฎหมายเป็นระยะๆ และดำเนินการ /ร่วมดำเนินการบังคับใช้กฎหมายควบคุมยาสูบ อย่างต่อเนื่อง
7. สนับสนุนให้เกิดการเลิกบุหรี่ และจัดให้มีระบบการส่งต่อการบำบัดผู้เสพยาสูบ	7.1 สนับสนุน และมีการช่วยเหลือให้บุคลากรใน อปท. เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่เลิกบุหรี่ 7.2 ประสานความร่วมมือสถานบริการสาธารณสุข /คลินิกช่วยเลิกบุหรี่ ในการบำบัดและส่งต่อผู้เสพยาสูบ ใน/นอกพื้นที่ 7.3 ชื่นชม /เชิดชูเกียรติแก่ผู้ที่เลิกบุหรี่ได้ ให้เป็นแรงขับเคลื่อนบุคลากรใน อปท. และประชาชนในพื้นที่ เลิกบุหรี่
8. การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	8.1 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น หนังสือราชการ เวทีประชาคม การประชุมต่างๆ การลงพื้นที่ เป็นต้น 8.2 ประชุมสรุปผลการดำเนินงานฯ และนำข้อมูล/ปัญหา-อุปสรรค /ข้อเสนอแนะ มาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นนโยบาย-มาตรการ /หาแนวทางแก้ไข/พัฒนาการดำเนินงาน/ขยายผลร่วมกัน

หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของ อปท. /พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 8 มาตรการ เพื่อ อปท. ปลอดบุหรี่
 ยุทธศาสตร์ 5 จัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะที่รับมิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 19 ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 (ปัจจุบันยังมีผลบังคับใช้ จนกว่าจะถูกยกเลิกฉบับนี้) และตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น

7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรือนี้ จัดทำร่วมกันโดย กรมควบคุมโรค (สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ และมูลนิธิธรรมศาสตร์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่) ได้ปรับปรุงมาจาก 7 มาตรการเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่* เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ให้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกระดับ และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา (ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2560) รวมถึงแผนปฏิบัติการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ดังนี้

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของ สถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร
	1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งเผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน/นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยมีการระบุงการห้ามสูบบุหรี่ในสถานศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด และมีมาตรการลงโทษผู้ฝ่าฝืน
	1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย
2. การบริหารจัดการใน สถานศึกษาปลอดบุหรี่	2.1 จัดตั้งคณะทำงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน
	2.2 สํารวจข้อมูลการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบบุหรี่ ความต้องการเลิกบุหรี่ การพบเห็นการละเมิดการสูบบุหรี่
	2.3 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานของสถานศึกษา และจะต้องมีการประเมินตนเอง ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (<i>รายละเอียดตามแบบฟอร์มประเมินตนเอง</i>)
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่”	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ ตามที่กฎหมายกำหนด และ ต้องมีการดำเนินการ ดังนี้
	3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออก สถานศึกษา ทุกช่องทาง
	3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออก อาคาร และภายในอาคารสถานที่
	3.1.3 ไม่มีอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่
	3.1.4 เฝ้ารวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในบริเวณสถานศึกษา
	3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อม ไม่ให้อื้อต่อการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา
4. การสอดแทรกเรื่องบุหรี่ในการเรียน การสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรก เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ใน รายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชา และกิจกรรมต่างๆทั้งใน และนอกหลักสูตร
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน/ นักศึกษาในการขับเคลื่อน สถานศึกษาปลอดบุหรี่	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ ทั้งบริเวณ ในและนอกสถานศึกษา
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ใน ช่องทางที่หลากหลาย
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษาใน สถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่

* 7 มาตรการเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ ปรับปรุงจาก 7 มาตรการเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ ของเครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่

มาตรา ๖	แนวทางการดำเนินงาน
6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่	6.1 มีกระบวนการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการริเริ่มสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษา
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกาสูบบุหรี่ยของนักเรียน/นักศึกษาที่สูบบุหรี่ให้เลิกสูบบุหรี่แบบบูรณาการ รวมทั้งมีการติดตามผลการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่สูบบุหรี่เข้าสู่ระบบบริการเลิกบุหรี่ยตามความเหมาะสม และติดตามผลการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการเลิกสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง
7. การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ยร่วมกับชุมชน
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายบุหรี่ยให้แก่เยาวชน ตามที่กฎหมายกำหนด
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานบ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ย
<p>หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา/พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตราการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ย</p> <p>ยกเว้น มาตราการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ย ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น</p>	

1. นิยามศัพท์

1) “สถานศึกษาปลอดบุหรี่ย” หมายถึง สถานศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1.1 เป็นสถานศึกษาที่มีการจัดให้สถานที่ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 19 ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ย พ.ศ.2535 (ปัจจุบันยังมีผลบังคับใช้ จนกว่าจะถูกยกเลิกฉบับนี้) และตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560
 - 1.2 มีการดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ย รวมทั้งมีมาตรการเฝ้าระวังการสูบบุหรี่ยในสถานศึกษา และมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเมื่อพบว่ามีกาสูบบุหรี่ยในสถานศึกษา
 - 1.3 มีการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ และปลูกฝังค่านิยมเพื่อการไม่สูบบุหรี่ยให้แก่เยาวชน ทั้งนี้ แม้ว่าจะยังมีบุคลากรหรือนักเรียน/นักศึกษาที่ยังเลิกสูบบุหรี่ยไม่ได้ก็ตาม แต่บุคคลเหล่านั้นต้องไม่สูบบุหรี่ยในบริเวณเขตสถานศึกษา
- 2) “สถานศึกษา” หมายถึง โรงเรียน/สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด
- 3) “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบ หรือพืชนิโคเทียนาทาแบกั้ม (Nicotiana tabacum) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบซึ่งบริโภค โดยวิธีสูบ ดูด อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจุก ทา หรือโดยวิธีอื่นใด เพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน เช่น บุหรี่ย บุหรี่ยไฟฟ้า บารากู บารากูไฟฟ้า ชิการ์ เป็นต้น (ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560)

2. การเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ย

- 1) สถานศึกษาปลอดบุหรี่ย คือ โรงเรียน/สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด โดยเฉพาะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรุงเทพมหานคร ที่ดำเนินงานตาม 7 มาตราการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ย โดยโรงเรียน/สถานศึกษาสามารถติดต่อ/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้
 - 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 - 1.2 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
 - 1.3 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
 - 1.4 สำนักงานการศึกษา และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
 - 1.5 สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

- 2) สถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ คือ โรงเรียน/สถานศึกษาที่มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ได้ครบถ้วน ทั้ง 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และผ่านเกณฑ์ประเมินสำหรับสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ รวมทั้งมีความพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานแก่โรงเรียน/สถานศึกษาอื่น

3. การสนับสนุนสื่อ ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม ได้ที่

- 1) กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสื่อสาร สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร. 0-2580-9354
- 2) มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โทร. 0-2278-1828 และที่เว็บไซต์ <http://www.ashthailand.or.th>
- 3) เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โทร. 0-2278-1828 และที่เว็บไซต์ <http://www.smokefreeschool.net>

4. การสนับสนุนการช่วยเหลือเลิกบุหรี่ ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม ได้ที่

- 1) ศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติ (สายด่วน Quitline) โทร. 1600 และที่เว็บไซต์ <http://www.thailandquitline.or.th>
- 2) สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี กรมการแพทย์ โทร. 0-2531-0080 และที่เว็บไซต์ <http://www.thanyarak.go.th>
- 3) คลินิกฟ้าใส ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. 0-2849-6600 ต่อ 1094 และที่เว็บไซต์ <http://www.gj.mahidol.ac.th>
- 4) คลินิกฟ้าใส หรือคลินิกเลิกบุหรี่ ในสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ

โดย กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสื่อสาร
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

